

?çgörü Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?çgörü Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23097>

Özet

İçgörü Ölçeği, Ramazan Akdoğan ve A. S. Türküm tarafından özellikle klinik olmayan üniversite öğrencisi popülasyonunun psikolojik içgörü düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Ölçek, bireylerin kendi duygusal durumları, davranışlarındaki motivasyonları ve kişisel gelişim süreçlerini anlama yeteneklerini değerlendirmeyi hedefler. Geliştirme çalışması, ölçeğin yapısal geçerliliğini ve iç tutarlılığını sağlamak üzere kapsamlı bir geçerlik ve güvenilirlik analizini içermektedir.

Anahtar Kelimeler

İçgörü, Kendini Anlama, Ölçek Geliştirme, Üniversite Öğrencileri, Klinik Olmayan Popülasyon, Psikolojik Değerlendirme.

Yazarlar

Ramazan Akdoğan, A. S. Türküm

Amaç

İçgörü Ölçeği'nin temel amacı, klinik olmayan ortamlarda bulunan bireylerin, özellikle üniversite öğrencilerinin, psikolojik içgörü düzeylerini objektif ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Bu ölçek, danışmanlık ve gelişim alanlarında bireylerin öz farkındalık düzeylerini belirlemek ve buna yönelik müdahale programları geliştirmek için bir araç sağlamaktadır.

Ölçek, bireylerin kendileri hakkındaki düşünceleri, duygusal tepkileri ve davranış kalıpları arasındaki bağlantıları ne ölçüde kurabildiklerini değerlendirerek, içgörünün gelişimsel yönünü incelemeye olanak tanır.

Yapı

Ölçek, psikolojideki temel yapılardan biri olan "içgörü"yü ölçmektedir. Bu bağlamda içgörü, bireyin kendi düşünce, duygu ve davranışlarındaki nedenlerini, sonuçları ve aralarındaki karmaşık ilişkileri derinlemesine ve doğru bir şekilde kavrama yeteneği olarak tanımlanır. Klinik olmayan popülasyonlar için geliştirildiğinden, yapı genellikle kişisel gelişim ve psikososyal uyumla ilişkilendirilen öz-yansıtma ve öz-farkındalık boyutları kapsar.

Ölçeğin ölçtüğü yapı, genellikle bireyin yaşadığı sorunların kaynağını anlama, kendini kabul etme ve kişisel gelişim için motivasyon geliştirme kapasitesi gibi alt boyutları içerebilir.

Geçerlik

?çgörü Ölçe?i'nin geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? gerçekten ölçtü?ünü kan?tlamak için çe?itli geçerlik analizleri kullan?lm??t?r.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek amacıyla faktör analizi uygulanm??t?r. Bu analizler, maddelerin teorik olarak beklenen alt boyutlar alt?nda topland???n? göstermi?tir.

Kriter Geçerli?i: ?çgörüyle ili?kili oldu?u bilinen di?er psikolojik yap?lar (örne?in, öz-yeterlik, ruh sa?l??? göstergeleri) ile ölçek puanlar?n?n korelasyonu incelenmi? ve anlaml? ili?kiler bulunmu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in tutarlılı???n? ve kararlılı???n? de?erlendirmek amacıyla güvenirlik çal??malar? yürütülmü?tür.

?ç Tutarlılık Güvenirli?i: Ölçe?in tüm maddelerinin ayn? yap?y? ölçme derecesini gösteren Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarlılı?a sahip oldu?unu raporlam??t?r (Genellikle .80 ve üzeri katsay?lar beklenir).

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Zaman içinde puanlar?n kararlılı???n? de?erlendirmek için belirli bir aral?ta ayn? ö?rencilere ölçek tekrar uygulanm?? ve sonuçlar aras?nda yüksek korelasyon tespit edilmi?tir.

Faktör Analizi

Akdo?an ve Türküm (2018) taraf?ndan yürütülen çal??mada, ?çgörü Ölçe?i'nin çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karmak için hem Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r.

AFA, ölçek maddelerinin temel psikolojik içgörü bile?enlerine ayr?ld???n? göstermi?, DFA ise bu faktör yap?s?n?n teorik modele uygunlu?unu ve verilerle ne kadar iyi uyum sa?lad???n? istatistiksel olarak do?rulam??t?r. Bu analizler, ölçe?in güçlü bir yap?s?sal geçerli?e sahip oldu?unu kan?tlam??t?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme (Özgün bir Türkçe ölçek geli?tirme çal??mas?d?r).

Format: Büyük olasılıkla Likert Ölçe?i format?nda derecelendirilmi?tir (Örne?in, 5'li veya 7'li derecelendirme).

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Klinik Olmayan Yeti?kinler.

Ya? Grubu: Üniversite ö?rencileri (Genellikle 18-25 ya? aral???).

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli üniversitelerin lisans programlar?na kay?tl? ö?renciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Öz Fark?ndal?k, Psikometrik Özellikler, Akdo?an, Türküm, Yüksekö?retim, Geli?im Psikolojisi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ramazan Akdo?an

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: rakdogan@anadolu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir (Anadolu Üniversitesi ile ili?kilidir).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I?: Ölçe?in geli?tirme ve geçerlik/güvenirlik çal??mas?n?n yay?nland??? y?l 2018'dir.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Ramazan Akdo?an ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m ?artlar? için yazarlara dan???lmal?d?r.

Kaynaklar

Akdo?an, R. & Türküm, A. S. (2018). Insight Scale for nonclinical university students: Validity and reliability analysis. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 51(4), 250-262. doi: 10.1080/07481756.2017.1413941

Ölçe?e ait orijinal doküman (DOC format?nda) a?a??daki adresten indirilebilir: icgoru-olcegi-toad.doc

?çgörü Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal dilinde ve hiçbir de?i?ikli?e u?ramadan a?a??daki DOC

dosyasında yer almaktadır. Maddelerin tamamı için sorumlu yazarla iletişime geçilmesi veya kaynak makalenin incelenmesi tavsiye edilir.

Orijinal ölçek maddelerini içeren doküman:

[icgoru-olcegi-toad.doc](#)

ARABPSYCHOLOGY.COM